

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-85

4.2.2020

Nemi Forsikring

Bygning - innbo (kombinert)

Overdrevet krav? – fal. §§ 4-14 og 8-1 fjerde ledd.

Sikrede ble frastjålet en rekke verdigjenstander fra sin bolig 9.6.18. Sikrede søkte blant annet erstatning for to smykker som det senere viste seg at var solgt på tyveritidspunktet. Sikrede viste til at hun hadde tatt sterke medikamenter under samtalen med utreder og derfor gav uriktige opplysninger om smykkene. Selskapet mottok den endelige utredningsrapporten 18.12.18. Selskapet avslo erstatning 15.3.19 under henvisning til at sikrede hadde gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Saken reiser spørsmål om selskapet har reklamert tidsnok, jf. fal. § 4-14. Nemnda kom til at selskapet ikke hadde reklamert tidsnok.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 1,7 millioner

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter tyveri fra bolig, og spørsmålet om selskapet er fri for ansvar under henvisning til at sikrede har gitt uriktig opplysninger under skadeoppgjøret, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1 fjerde ledd.

De sikrede ektefellene ble frastjålet en rekke eiendeler fra sin bolig den 9.6.18.

Tapet ble meldt til selskapet den 11.6.18. I skadeoppgaven er det blant annet oppført flere klokker og smykker, herunder "OL Ørepynt Winter Frost m/dia" til en verdi av kr 45 500 (post 14) og "OL Sweetsport Hjerter Stor hvittgull m/30 dia" til en verdi av kr 22 700 (post 20).

Selskapet besluttet den 11.6.18 at saken skulle utredes.

I samtale med selskapets utreder den 12.9.18 ble de sikrede forholdt finn-annonser fra desember 2017 hvor sikrede hadde annonsert blant annet to tilsvarende smykker som i post 14 og 20. Annonsene var etter det opplyste markert som "solgt". De sikrede hevdet i samtalen at de aktuelle smykkene ikke var solgt, men stjålet fra boligen.

Sikrede sendte den 24.10.18 en e-post til utreder hvor det blant annet fremgår følgende om post 14:

...

Her må vi bare legge oss helt flate og unnskyld oss. Etter å kommet oss hjem og sjekket litt så ser vi har den ørepynten faktisk blitt solgt. Og jeg ba (sikrede) gå nøye gjennom listen og fant også ut at post nr. 20 har også blitt solgt. Så vi beklager så mye for dette. (Sikrede) gikk på sterk smertestillende den dagen og var ikke helt med. Kan dere fjerne fra listen eller så kan vi sende dere en ny uten de to punktene.

Utreder sendte foreløpig ferdig resymeeer/notater til selskapet den 25.10.18. Selskapets utreder sendte den 7.11.18 brev til de sikrede hvor det blant annet fremgikk:

...

Forsikringsavtalelovens § 8-1, 4. ledd regulerer selskapenes rett til å foreta hel eller delvis avkortning i erstatningen dersom det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger i forbindelse med skadetilfellet.

Dere orienteres med dette om at Nemi forsikring vil vurdere om det er gitt bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger i nevnte skadesak. Vi presiserer for ordens skyld at selskapet ennå ikke har tatt endelig standpunkt til om så er tilfelle.

...

Dere vil få skriftlig beskjed straks vi har tatt endelig standpunkt i saken. Da vil dere også få nødvendig orientering om dine klagemuligheter, jf. Forsikringsavtalelovens § 20-1.

Saken ble utredet frem til 13.12.18 og selskapet mottok utredningssammendraget den 18.12.18.

Selskapet besluttet den 15.3.19 å avslå erstatning under henvisning til at sikrede hadde gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Sikrede krever dekning for tyveri og avviser at selskapet kan påberope seg uriktige opplysninger etter fal. § 8-1 fjerde ledd. Selskapet har ikke oppfylt den strenge bevisbyrden for å kunne påberope ansvarsfrihet etter denne bestemmelsen. Sikrede har gitt opplysninger i en uoversiktlig situasjon, etter en traumatisk hendelse.

De senere misforståelsene rundt kravet om de to smykkene forklares med medikamentbruk som fører til uoppmerksomhet og sløvhets, og er ikke utslag av et bevisst ønske om å tilegne seg en høyere erstatningssum enn det sikrede var berettiget til. På bakgrunn av utreders uttalelser i samtale den 13.6.18 (ca. 49 min. 55 sek. i lydopptaket) var dessuten sikrede av den oppfatning av at skadelisten kunne komplementeres og/eller korrigeres i et senere møte, samt at skadelisten ikke var endelig.

Subsidiært anføres det at sikredes forhold bare er lite klanderverdig, angår en liten del av kravet, og at det ellers foreligger særlige grunner som gir sikrede rett til en delvis erstatning.

Selskapet har uansett tapt sin innsigelse som følge av at det er reklamert for sent, jf. fal. § 4-14. Utreders rapport er datert 18.12.18, og alle undersøkelser fra forsikringsselskapet må da anses ferdig. Avslaget sendes først 15.3.19 og kan ikke anses for å være gitt uten ugrunnet opphold. Selskapet kan ikke anses for å ha orientert om sitt "standpunkt" ved varselet av 7.11.18, jf. Rt. 2013 s. 1235.

Selskapet avviser ansvar pga. uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Sikrede har oppført to smykker i skademeldingen som var solgt på tyveritidspunktet. Dette kunne medført at sikrede fikk utbetalt en erstatning de ikke hadde krav på. Selskapet kan ikke se at forklaringen om at sikrede hadde tatt sterke smertestillende før samtalen har sammenheng med eller innvirkning på de uriktige opplysningene. Forklaringen om medisinerbruken kom sent, og sikrede har dessuten hatt god tid til å gjøre arbeidet med kravet før det ble sendt til forsikringsselskapet.

Selskapet finner ikke formildende omstendigheter som åpner for delvis oppgjør.

Selskapet har reklamert tidsnok, jf. fal. § 4-14. Saken har vært kompleks både når det gjelder hendelsesforløpet og skadekravet. Normale fridager i julen 2018 må trekkes fra saksbehandlingstiden. Det har vært en kontinuerlig saksbehandling. Selskapet sendte sikrede en e-post den 24.2.19 om at saken var under behandling, og at selskapet ville komme tilbake med sin vurdering.

Utreders varslet de sikrede den 7.11.18 om at selskapet vurderte hvorvidt de gitte opplysningene var å anse som uriktig i henhold til fal. § 8-1 fjerde ledd. Sikrede besvarte varselbrevet den 9.11.18,

og det må legges til grunn at han har lest innholdet i brevet hvor det orienteres om at en påberopelse av fal. § 8-1 fjerde ledd vil bli vurdert.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan avvise ansvar pga. bevisst uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd, herunder om selskapets avslag er sendt innen fristen i fal. § 4-14.

Nemnda ser først på spørsmålet om avslaget er gitt iht. fal. § 4-14, som sier at selskapet må varsle sikrede dersom det vil avslå kravet pga. forhold som nevnt i kap. 4 eller § 8-1. Varselet skal gis uten ugrunnet opphold etter at selskapet ble kjent med det forhold som medfører at regelen kan anvendes.

Skaden ble meldt til selskapet 11.6.18. Selskapet avsto erstatning den 15.3.19. Den totale saksbehandlingen har derfor tatt rundt ni måneder. I utgangspunktet er dette så lang tid at det krever en forklaring. Ifølge Rt. 2013 s. 1235 begynner fristen i fal. § 4-14 å løpe når selskapet har en kvalifisert mistanke om grunnlaget for å avslå dekning. Det kreves ikke at selskapet har fullstendig oversikt over hele sakskomplekset. Det første spørsmålet er derfor når slik mistanke forelå.

Selskapet mottok utredningsmaterialet 18.12.18. På dette tidspunktet må selskapet antas å ha en kvalifisert mistanke om de forhold som begrunner kravet. Dette var rett før jul, og selskapet kan ikke forventes å foreta seg noe i saken før i begynnelsen av januar. Avslagsbrevet er fra 15.3.19. Nemnda forstår saken slik at det ikke skjedde ytterligere ettforskningskritt i saken i tiden fra januar til avslagsbrevet. Selskapet viser til en mail til sikrede av 24.2.18 om at saken var under behandling, men dette er ikke tilstrekkelig til å vise at selskapet foretok ytterligere undersøkelser. Nemnda kan ikke se at selskapet skal trenge 2 ½ måned på å skrive et avslagsbrev i en sak som er ferdig utredet og hvor det allerede er medgått seks måneder til utredning av saken. Med så lang forutgående saksbehandlingstid mener nemnda selskapet her hadde en aktivitetsplikt for å få saken ferdigstilt. Dette må gjelde selv om man står overfor en sak hvor sikrede muligens har gitt uriktige opplysninger om et forsikringskrav på underkant av kr 1,7 millioner, og at selskapet derfor må gis anledning til å foreta nødvendige vurderinger.

Selskapet har vist til at det sendte et varsel den 7.11.18 hvor det fremgikk at selskapet vurderte om de gitte opplysningene var å anse som uriktig i henhold til fal. § 8-1 fjerde ledd. Nemnda mener et slikt varsel ikke er fristavbrytende, jf. blant annet Rt. 2013 s. 1235 og FinKN-2015-186.

Nemnda mener derfor selskapet ikke har anledning til å avslå erstatning etter fal. § 8-1 fjerde ledd.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Trine Vøien (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).